

1 Corintios

1 ¹⁻²Høöch Pablo hädaa nocy cham njahby. Dióshøch xwyiinguejx coöchä Jesucristo xquiuguexyhädät. Mijts hädaa nocy cham nyajnjahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjp maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduhñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túútäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mäbøjcäp wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hájtäm. Dios hajxy xyajnhdijjäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túútämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä. ³Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm.

⁴Homiänáajøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtsøxpän. Paadiä Dios mayhajt jaduhñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmøødhity. ⁵Coo hajxy jaduhñ mmøødhity, paadiä Dios hajxy tøø xpiuhbety møj may, jaduhñ hajxy hoy mgápxät, jaduhñ hajxy hoy mwijnjuø'øwät cøxiä. ⁶Coo højts mijts ja'a mädia'agy tøø nyajwiingapxø'oy coo Jesucristo hajxy xñähho'túútäm,

paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjnä. ⁷Coo hajxy jaduhñ mmäbøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xjiaanč tehñ mio'oy coo hajxy mgudiuñ waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhiixyp mhajuøöbiä Jesucristo hajxy jaduhñ coo quiädaactägatsa'añ. ⁸Dios hajxy xpiuhbedaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät. Paady mijts Dios hánajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay hánajty yajcumädownnänä. ⁹Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduhñ. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnhdijy coo yHuung hajxy mmøødhjttät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch mijts cham nyajmøødcapx nyajmøødmädiaactägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídät maa tsajtojcän. Cab hajxy tii myajtsibø'øwät. ¹¹Páadyhøch jaduhñ nmäna'añ, tøöchä hermanohajxy xyajmädoxyhaty coog hajxy mnimiädsibø'øyii. Jim hajxy choon maa Cloé tiøjcän. ¹²Wiingátägä mädia'agy hajxy

mbanøcxy. Naje'e hajxy miäna'añ cóogøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Naje'e hajxy miänaambä coogä Apolos miädia'agy hajxy pianøcxä. Naje'e hajxy miänaambä coogä Pedro miädia'agy hajxy pianøcxä. Y naje'e hajxy miänáangombä coogä Jesucristo miädia'agy hajxy pianøcxä. ¹³Pero cabä Jesucristo miädia'agy hajxy madiu'u xyajnáhixøyyäm. Hix, jaaya'ay mijts jaduñ xñähho'tuut cruzcøxp, ca'a yhøøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty coo Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxä, ca'a jie'eguiøxpä cooçh høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. ¹⁴⁻¹⁵Jagóoyyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsän møødä craa Gayo. Cábøchä wiinghäna'c jim nnä'ä yajnäbejty. Cab hajxy jaduñ mmäná'anät cooc xtyijy nyajnäbejty. Páadyhøchä Dios jaduñ nnäma'ay Dioscujú'uyäp. ¹⁶(Jexioo, chamçh njahmiejtstáacombä cooçh Estéfanashajxy nyajnäbejpä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Cab ndijy wiinghäna'c njaac yajnäbejty.) ¹⁷Ca'a jäya'ay-yajnäbéjpoçh Jesucristo xquiejxy. Diosmädia'agy-yajwá'xpøch xquiejxy coo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cooçh jaduñ nwädity Diosmädia'agy-yajwá'xpä, howyiinjuøñøch hänäjty ngapxy nmädia'agy. Páadyhøch jaduñ ngapxy nmädia'agy howyiinjuøñä, chójpiøch njoot jaduñ coo hajxy hoy mwijnjuø'øwät ja'a Jesucristocøxpä. Cábøch njoot chocy cooçh nmädia'agy hajxy xquiumáayyät je'eguiøxpä cóogøch tyijy yajxon ngapxy nmädia'agy.

¹⁸Nmäbøjcäm ja'a mädia'agy hajxy jaduñ coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Pønjaty häda'agaamb möjcu'uhaam, coo hajxy miädooy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, näxiicypy hajxy jaduñ je'eguiøxpä cooc tyijy jagooyyä cädieeyhäna'c-hajxy yagho'ogyii cruzcøxp. ¹⁹Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Ja'a häna'c-hajxy
cuwiinmahñdypä,
ja'a tyijy hajxy
howyiinmahñdymøødpä,
cábøchä wyiinmahñdyhajxy
nyajtsoobaadaanä,

nømä Dios miänaañ. ²⁰Hoorä, yajcähxø'piä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä. Näxiicypiä Dios jaduñ. ²¹Jaanch tehñ quiuwiinmahñdiä Dios tu'uquiiä. Je'e jaduñ mänaañ coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xämät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Pønjaty jaduñ mäbøjy, Dios jaduñ wiinmahñdyhajt coo hajxy jaduñ yajnáhwa'adsøøjät ja'a piojpä quiädieeyhajxy, hoyyä jäya'ayhajxy naje'e jia näxi'igy. Ca'a yhøjts nhamdsoo wiinmahñdyhaam ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy xyajwiinjuøyyäm. Jaduñä Dios miänaañ.

²²Ja'a judíoshajxy, coogä hoy-yagjuøñäbä hajxy yhixät, mänitác tyijy hajxy jaduñ miäböga'añ. Y ja'a griegohajxy, mänitác tyijy hajxy jaduñ miäböga'añ coogä jäya'ay

miädia'agy hajxy miädóowät, ja'a hajxy niñänóomäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä. ²³Pero højtshájtäm, jaduhñ højts nmädiáacäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cabä judíosahajxy jaduhñ miäböcy. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshuungä. Hix, nõm hajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiöspä, ni je'e hajxy quia'a mäböjpä. Hoñäxiicnä Diosmädia'agy hajxy miädoy. ²⁴Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm, paady hajxy nmäböjcäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hoy hajxy nja judiösäm. Cooc hajxy jaduhñ xñähho'túutäm, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo mäjaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä. ²⁵Coo Dios ja'a yHuung nähdujcy coo yagho'ogóøjät, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyijy mäjaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, paady hajxy jaduhñ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä. Jaaná jaduhñduhmbä, hoyyä Dios ja'a mäjaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä.

²⁶Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, mänaa mijts Dios xwyiimbiiyyän, cab hajxy hänäjty

nämay mhøxpøquiä, näjë'eyyäm; cab hajxy hänäjty nämay mmäyøøjä, näjë'eyyäm; cabä mõjcuhdujt hajxy hänäjty nämay mmøødä, näjë'eyyäm. ²⁷⁻²⁸Nmäböjcäm ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxäm jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpøquiäm, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjäm, coo mõjcuhdujt hajxy hijty nga'a møødhájtäm. Xxiøøghájtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduhñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbíiwäm, jaduhñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hänäjty tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hänäjty tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo mõjcuhdujt hajxy hänäjty tøyhajt quia'a møødä. ²⁹Hix, cab jaduhñ põñ jim ñiguiumayaañänä Dioswiinduum. ³⁰Dios hajxy jaduhñ xpiädáacäm tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajnáhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum.

³¹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsøgä Dios hajxy mõj jaanç pädáacäm.”

2 Hermanodøjc, mänájoch mijts nnähooçhoönän, mänájoch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxøøçhoönän, cab mijts yajxón nmøødmäiaacy. ²Cooçh hänäjty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøçh hänäjty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänäjty

nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänäjty je'le tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänäjty nmädia'aga'añ.

³Nnajuøøbiøch hänäjty cooøch hänäjty hoy nga'a capxa'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänäjty; høxtä tsäyúubiøch hänäjty. ⁴Hóyhøch hänäjty yajxon' nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpoøch ja'a Dioshespíritu hänäjty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhñ ca'xy mwiinjuø'owät.

⁵Hix, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy xyajmäböcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhñ xyajmäböjp.

⁶⁻⁷Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhñ xñänømy cooøch nguwiinmahñdiä. Jadúhñhøch häna'c-hajxy xñänøømbä cooøch nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a møjcuहुdujtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpa. Mänitä miäjaahajxy piøgáañäxä møødä wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänäjty quiuhdägoyya'añ. Pønjatia Diosmädia'agy ca'xy cudiuumb, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhñ ñajuø'øcy cooøch jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo hajxy jim nnøcxáañäm Dioswiinduum. Jequiän ja'a Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänäjty yhawijy

tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸Pero cabä møjcuहुdujtmøødpähajxy jaduhñ wyiinjuø'owa'añ. Coo hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu miøjpahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ coo yaa wyiingudsähgø'owøøjät hädaa yaabä naaxwiin. ⁹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a mädoynä,
ni quia'a wiinmayñä nebiatiä
Dios hoyhajt weenhajt
mio'owa'añ pøn jaduhñ
chojpy.

¹⁰Ja'a højtshájtäm, tøø Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a yhEspírituhaam nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabiä yhEspíritu jaduhñ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹Cabä wiinghäna'c jaduhñ xñajuøøyyät nebiaty hänäjty mwiinmay. Jagooyyä miich mhamdsoo juøhñdy jaduhñ ñajuø'owät. Jaaná jaduhñä Diospä, cab jaduhñ pøn ñajuøøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyyä Dios yhamdsoo Espíritu jaduhñ ñajuø'øcy. ¹²Tøø Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmióoyyäm coo højts ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduhñ miäbaady nebiä Dios ja'a yhEspíritän. Paady hajxy jaduhñ xmióoyyäm, jaduhñ hajxy xyajnajuøøyyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'a móoyyäm. ¹³Jaduhñä jäya'ay hajxy nhawaandägátsäm coo

hajxy jaduhñ xñä'ä móoyyäm. Jaduhñ hajxy nhawáañäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuóoyyäm. Jaduhñ hajxy nyajwiinjuóodiägájtäm je'eguióxpä coo Dioshespíritu hajxy mióðhajpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdypä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy mióðä coo tijaty mädia'agy hajxy hánajty xyajmóðmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a móðä coo Dioshespíritu hajxy quia'a móðä. Pero hójts, cab hójts nmädiáacäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

¹⁴Pønjetiä Dioshespíritu ca'a móð, cab hajxy wyiinjuó'oy nebiatiä Dioshespíritu hajxy jia wi'i yajmóðmädia'aga'añii. Cábäc tyijy jaduhñ choobaady. Hix, coo Dioshespíritu hánajty mga'a móðä, cab jaduhñ mnä'ägädä wiinjuó'owät nebiä Dioswiinmahñdy. ¹⁵Pønjetiä Dioshespíritu móð, quióxy wyiinjuó'oby hajxy jaduhñ. Pønä Dioshespíritu ca'a móð, cabä cuhdujt hajxy mióðä coo hajxy miäná'anät cooc tyijy jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajnáhixó'oy, ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu hajxy móðdpä.

¹⁶Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: “Cabä Dios wyiinmahñdy pøn ñajuóoyy. Cabä Dios pøn yajnáhixó'oyii.” Pero nmóðdhájtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduhñ.

3 ¹⁻²Hermanodójc, coöch jim nhooçhohñ maa mijtsän, cáboch mijts tsipjaty nyajnáhixó'oyy. Ja'a ca'a tsipjátypøch mijts jaduhñ nyajnáhixó'oyy. Hix,

je'enä hajxy hánajty mhityñä nebiä naamdägø'oybän maa Jesucristocøxpän. Jaduhñ hajxy hánajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mäböjpän. Cahnä hajxy hánajty may mwiinjuó'oyñä maa Dioshespíritucøxpän. Y høxtä jäda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduhñ may mwiinjuó'oyñä.

³Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiinoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduhñ mniçhocy mniemie'xyii. Je'enä hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mäböjpän. ⁴Näje'e hajxy mmäna'añ: “Høøch ja'a Pablo miädia'agy nbanócxäp.” Näje'e hajxy mmänaambä: “Høøch ja'a Apolos miädia'agy nbanócxäp.” Coo hajxy jaduhñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cähxø'p jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mäböjpän.

⁵Høøch Pablo, cáboch mõjcuhdujt nmóðä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quiaa móðdäbä. Cab jaduhñ yhähixó'oy coo hójts nmädia'agy hajxy jaduhñ xyajtsibóoyyät. Jue'e hójts, Dios hójts jaduhñ xñä'ä moonsähajp. Dios hójts jaduhñ xquiejx coo mijts jaduhñ nyajnáhixó'owät. Jaduhñ hajxy mmäböjcy ja'a Dioscøxpä. Cøjwiinduum hójts ja'a Dios ja'a tuung xmiooyy. ⁶Høøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnáhixóøchohn. Mänitä Apolos hajxy jaduhñ xjiaac yajnáhixó'oyy. Pero Dios, je'e mijts jaduhñ xyajmäböjcy. Y tehngahnä hajxy xjiaac yajmäböga'añ. Tehngahnä hajxy xjiaac yajmayø'owa'añ. ⁷Høøch Pablo, cáboch mõjcuhdujt nmóðä. Ni

ja'a Apolos jaduhñ quia'a m'òdäbä. Jagooyä Dios m'ojcuhdujt mi'òdä. Je'eduhñ tu'ug xyajmäb'ògäp. Je'eduhñ tu'ug xyajmay'ò'owäp. ⁸Tu'ugmädiá'agyh'och ja'a Apolos nm'òdhity, hoy h'ojts c'ojwiingtuuñg nja m'òdä. Co'o h'ojts hoy ndúnät, mänitä Dios m'ojmayhajt tiúnät maa h'ojts'cxpän. Pero co'o h'ojts hamuumdu'joot nga'a túnät, mänitä Dios mayhajt hänäjty weeñtiä tiunaambä maa h'ojts'cxpän. ⁹H'ojts ja'a Dios nm'òdttuumby. Y co'o mijts hoy mjäya'ayhaty, jaduhñä jäya'ay t'oyhajt hajxy mi'òdä co'o Dios hajxy hoy xyagjäya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtägäjtsäp neby hajxy jaduhñ mh'idät nebiatiä jioot chocy.

¹⁰⁻¹¹T'ò'öchä Dios xwyiinguexy co'o mijts ja'a miädiä'agy nyajñähix'ò'oyyät ja'a Jesucristoc'xpä. Xmi'óoyyh'öchä wiinmahñdy jaduhñ nébi'och mijts jaduhñ hoy nyajñähix'ò'd. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ co'o p'øn ja'a Dios miädiä'agy yajtägäjtsät ja'a Jesucristoc'xpä. Ween hajxy jaduhñ yajñähix'ò'obiä nébi'och t'ò' nyajñähix'ò'yän. ¹²P'ønjatiä Diosmädiä'agy mäb'ojp, jaduhñ hajxy tiuunghaty nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhädät ja'a Jesucristoc'xpä. Näje'e hermanod'ojc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaan'ch tehñ quiumayii. Jiiby hajxy näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduhñ quia'a cumayii. ¹³⁻¹⁴Coo Jesucristo hänäjty yaa quiädaactägatsa'añ, mänit jaduhñ quiähx'ò'oga'añ p'ønjaty hänäjty hoy t'ò' tiuñ. C'ojxta'axi'ò' ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby

hajxy hänäjty hoy t'ò' tiuñäbä. M'ojmayhajt ja'a Dios tiunaambä maa häna'c hoy t'ò' tiuñän. Jaduhñ je'e quiähx'ò'ogaambä p'ønjaty hänäjty hoy t'ò' quia'a tuñ. Cabä Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy t'ò' quia'a t'úñäbän. ¹⁵Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiä nejpiä.

¹⁶Jaduhñ hajxy nmäbäatäm hädaa hajxy njoothäjtämbä nebiä Diost'ojcän co'o Diosh'espiritu hajxy nm'òdhäjtäm maa hädaa njoodootyhajxiän. Mnaju'ò'oby hajxy jaduhñ, túhmäts. ¹⁷P'ønjaty hax'ò'og nä'ägädä jäya'ayhajp, hoyyä Diosh'espiritu hajxy jia m'òdä jioodooty, päda'agäa'ñäp hajxy haj'ò'xc. Hix, co'o ja'a Diosh'espiritu hajxy mm'òdä ja'a mjoodooty, páadiäts mjoot hajxy wa'ads myagh'idät. Hix, cabä Diosh'espiritu hoñä'ä maajä yhida'añ majaty hänäjty quia'a wa'adsä.

¹⁸⁻¹⁹Näje'eg tyijy mijts madiu'u mnaju'ò'oy neby hädaa yaabä naax'wiimbä wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumay'ò'd co'o hajxy mjaty co'o hajxy mnaju'ò'oy. N'òmä Dios miäna'añ cooc hädaa yaabä naax'wiimbä wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahix'ò'oby jaduhñ co'o mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtshix'ò'òñät, co'o hajxy jaduhñ mnibiäda'ag'ò'ojät nebiä ca'a wiinju'ò'obiän. Jaduhñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwiinju'ò'owät nebiä ti'oyyän. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiä'aguiän: "Dios yajcumädowaamb ja'a häna'c jaan'ch tehñ jiajpä mäwiinh'ò'øn."

²⁰Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Ñajuøøbiä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyjipiä cuwiinmahñdy.”

²¹⁻²²Näje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpä coo jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyjij tøyhajtmøødpä. Cab hajxy jaduhñ mbahíxät. Mijtsøxpä Dios cøxiä yhädiuuñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Møød højts ja'a Dios jaduhñ xyhädiuumbä ja'a mijtsøxpä, højts yajñähixøøbiädøjc, møød høøch, møødä Apolos, møødä Pedro. Paadiä Dios jugyhajt hajxy xmióoyyäm neby hajxy jaduhñ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy nyajtuungpaadäänäm tijaty jäda'ahaty jájtáp túunäp, chaads tijaty jadäänäp tunäänäp, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm. ²³Hix, coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadiä miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduhñä Jesucristobä, yajtúunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4 Cab højts møjcuहुdujt jaduhñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'ä moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduhñ. Dios højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtówät, mädyijjaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøøby. ²Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipcøxp hajxy quiudiúnät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts jaduhñ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyiinguexy. ³⁻⁴Pero høøch, cábøch jaduhñ tii nmøjpäda'agy

cooçh pøn waambaty xñänómät pø hóyhøch nyajñähixø'øy, pø caj. Hóyhøch cu nja mäna'an cooçh hoy nyajñähixø'øy, cab jaduhñ choobaada'añ. Tu'uquiiä Jesucristo jaduhñ ñajuø'øy pø hóyhøch njaançh yajñähixø'øy. Y høøch, cooçh hamdsoo nniñänømøøjät pø hóyhøch nyajñähixø'øy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduhñ choobáadät. Cábøch nnajuø'øy pø hóyhøch tøø nyajñähixø'øy, pø caj. Pero, cab jaduhñ ñejpiä pø nnajuøøbiøch, pø cábøch nnajuø'øy. Ja'a Jesucristo tu'uquiiä nägapxaamb pø hóyhøch tøø nyajñähixø'øy, pø caj. ⁵Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quiädieey pø cabä tøyhajt hänäjty mnä'ä møødä. Coo Jesucristo yaa quiädaactägátsät, mänit hänäjty jaduhñ yajcähxø'øga'añ neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm, nebiaty hajxy hänäjty hamee'ch tøø njäya'ayhájtäm. Mänitä Dios hajxy xquiumayäänäm coo hajxy hänäjty hoy tøø ngudiúunäm.

⁶Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøchøxpä møødä Apolosøxpä neby højts nyajñähixø'øy, cábøch njoot jaduhñ chocy coo hajxy jaduhñ mnänómät coo tu'jäya'ay jiaty, coo tu'jäya'ay quia'a jaty. Pønjatiiä Diosmädia'agy yajñähixøøby, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät. ⁷Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayøøjät. Hix, Dios mäjaa hajxy jaduhñ xmiooby neby hajxy jaduhñ hoy mmädúnät. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj

mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaanč tehṁ miøj mjaanč tehṁ jiaančhä.

⁸Nøṁ mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaanč tehṁ miøødä. Jaduhṁ mäwiin mijts mnibiädäacänä nebiä jäya'ayhajxy hanehṁbän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møødä que hõjts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduhṁ. Hoy hijty jaduhṁ coo hajxy cu mhanehṁy. Näguipxy hajxy jaduhṁ cu nhanéhṁäm.

⁹Pero hõjts Diosquexypä, jaduhṁ mäwiinhõch ndijy hõjts Dios xpiädaacy nebiä cuhdujtmøød ca'a hidaambän. Jaduhṁ mäwiin hõjts xpiädaacpä nebiä cädieeyhäna'c yagho'oga'añiijän. Hijxwiinduum hõjts jaduhṁ njaanč tehṁ chaačhpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e hõjts jaduhṁ xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. ¹⁰Nøṁä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy hõjts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. Paady hõjts jaduhṁ xñänømy coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts, mjaanč tehṁ ñiguiumáayypä hajxy jaduhṁ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjiaanč tehṁ yajwiinjuø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhṁ hõjts jäya'ayhajxy xñänøṁbä cooc tyijy hõjts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts, mjaanč tehṁ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøoby. Pero hõjts jäya'ay xjiaanč tehṁ piejxp xjiaanč tehṁ tiehṁb cooc tyijy

hõjts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. ¹¹Jaguiay jayhu'ugy hõjts naxy nhity homiänaaxøøjä. Hagøødsø'øy hõjts nwit nducxy naxy nmäwädity. Xjiaanč tehṁ chaačhtiuumb hõjts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab hõjts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa. ¹²Hamdsoo cø'øhaam hamdsoo tecyhaam hõjts nduñ nxajy. Jaduhṁ hõjts nnägaayyøoc nbaady. Cooc hõjts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab hõjts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxon hõjts nhadsoy. Cooc hõjts jäya'ay naxy xyajtsaačhpøcy, nmeex'tujpy hõjts jaduhṁ. Cab hõjts waamb jaduhṁ nnä'ägädä mäna'añ. ¹³Coo hõjts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'ä nägoobä, mee'xxieemy hõjts jaduhṁ njaanč tehṁ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä hõjts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä haayän.

¹⁴Hermanodøjc, jadúhñhõch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhõch mijts jaduhṁ nmägapxy nhane'emy. Cábõch mijts jaduhṁ nyajtsähdiuna'añ. ¹⁵Hoy mijts häna'c xjia yajnahixø'øy nämay ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhṁ tu'uquiä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä cooçh mijts jayøbajt nyajnahixøøyy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, y coo jadähooç jiuypiojtägajch. ¹⁶Jadúhñhõch mijts nja näma'ay cooçh hajxy jaduhṁ xpiahixät.

¹⁷Y ja'a Timoteo, jadúhñhõch je'e ndsocy nébiõch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhṁ jiaanč tehṁ quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhõch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiõch

mijts jaduhñ xjiahmiejtstá'agät coočhä Jesucristo nbanöcxy. Wiinduhmyhagájpthöchä Jesucristo miädia'agy nyajwiingapxöoyyá maa tsajtöjcän. ¹⁸⁻¹⁹Hööch, mobädájpöch jimñ nnöcxaambä maa mijtsän coo Dios jaduhñ miáná'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäböcy cooc tyijy jaduhñ jimñ nga'a nöcxa'añ, je'eguiöxpä cooc tyijy njaanč tehñ chähgö'öy. Paady hajxy jiaanč tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaanč tehñ miána'añ. Pero cooč jimñ jaduhñ njaanč nöcxät maa mijtsän, mänítöch jaduhñ jimñ nhixa'añ pö jaanč töyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč möödä, ja'a hajxy jaduhñ niguiumáayyábä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč tehñ miöödä. ²⁰Je'e jaduhñ jaanč tehñ choobaatp coo Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'a nägoobä mnä'a xi'ig mnä'a mädiá'agät. ²¹Nöcxáamböch jimñ maa mijtsän. Coo mhaxöögcuहुdujt hajxy mnajtshixö'öwät, mänítöch hajxy hoy yajxónñ nmöödmädiá'agät. Pero pö cabä mhaxöögcuहुdujt hajxy nnajtshixö'öwa'añ, nmöödhöch cuहुdujt jaduhñ coo hajxy nyajcumädówät.

5 Tööch nmädoyhaty coo tu'jäya'ay haxöög jiaanč tehñ jiatcö'öy maa mijtsän, hoyyá Diosmädia'agy hajxy mja mäböcy. Yhamdsoo huudájjac jaduhñ miöödsánaaby. Ni pöñ jaduhñ quia'a jatcö'öy, ni ja'a cajpá jjudíoshajxy. ²Hahixööby jaduhñ coo yö'öya'ay hajxy mga'a mägu'ughájnät. Cu mhojy

hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiáda'a waamb töö mnä'ägädä nämá'ay. Höchähdiuunnä jaduhñ coo hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayii. ³⁻⁴Hóyhöch jimñ nga'a jagä hity maa mijtsän, nmöödhöch cuहुdujt jaduhñ coöch mijts nhané'emät ja'a Jesucristocöxpä coo jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájnät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miöödsánaabiä. Mänit hajxy myajpádsómät coo hajxy hánajty mhamugö'öy. Díóshöch ja'a cuहुdujt jaduhñ xmioooy coöch mijts jaduhñ nhané'emät. ⁵Cab hajxy jimñ myajméjtsnät maa tsajtöjcän. Ween jaduhñ chaächtiüñii ja'a möjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduhñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxöög jiatcö'öy. Mänit jaduhñ ñähwá'adsät ja'a piojpa quiädieey. Mänit jaduhñ jimñ ñöcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiádaactägátsät, ja'a nWiindsöñhájtämbä.

⁶Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajcumáyät. Huuc mäadow hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piádaacä harinajooty. Mänit hajxy yajmätijwäditö'öy. Mänitä harina chooy yajtägö'öy. ⁷Paadiä craa hajxy mga'a yajméjtsnät maa tsajtöjcän coo mijts jaduhñ mnä'a pahíjxpät ja'a haxöögpa. Jaduhñ mijts jaduhñ mga'a padu'udägóobiät. Hix, töö Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojhájtäm ngädieeyhájtäm hajxy xyajñähwáatsäm. ⁸Jaduhñds je'e, tsögä haxöögpa hajxy

najtshixóoyäm. Tsögä tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyäm.

⁹Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnajaayø'øy coo hajxy mga'a mägu'ughädät ja'a jäya'ayhajxy haxøøgwädijpä. ¹⁰⁻¹³Je'eëch jaduhñ nnänøømby pønda'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughädät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, møød hajxy jäya'añähwaambejpä, møød hajxy jaduhñ múucäp wädijpä, møødä jäya'ayhajxy mee'tspä. Ni jäya'ay jaduhmbä hajxy mga'a møødcáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tsipcøxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpädsómät maa tsajtøjcän, pønjaty jaduhñ haxøøgwädijp. Pero cab højts cuhdujt nmøødhajtäm maa jäya'aguixpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøøby nebiä tsaächpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jäya'ay hajxy nbáatäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, møød ja'a jäya'ajie'e hajxy hadsojpä, møød ja'a mee'tspähajxy, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

6 Hermanodøjc, coo mijts hänajty mniñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnøcxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnøcxät maa cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcøøy. ²Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä

coo højts jäya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegáanäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägätsät. Paady hajxy hänajty jaduhñ ndunáanäm coo Dios hajxy xquiu'ughajtäm. Hoorä, pø myajtøyhajtyegaamby hajxy hänajty jaduhñä, tii hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegáanämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyéjcämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴Pø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tii hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mabøjpän. ⁵Høchähdiuunnä hajxy jaduhñ mjatcø'øy. Jii jajpähana'cäda'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägøøyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanodøjc. ⁶Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøpy mniñäxø'øwø'øwøøjtät maa cuduunñän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mabøjpä.

⁷Coo hajxy hänajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hänajty jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ. Maas hoy hit jaduhñ coo pøn xmiägädieéyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät. ⁸Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniñägädieeyøøjtät, coo hajxy mniñämeedsøøjtät, haagä hermanodøjc.

⁹Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo haxøøghäna'c-hajxy jim quia'a tägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän.

Tøyhajt jaduhñ. Jue'ečh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, ja'a hajxy nimiøødtsänáayyäbä jabiøcy, møød hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgøøbiä, møød hajxy wiingjäya'ay tio'oxiøjc møødtsänaabiä, møødä jäya'ay miäya'adiøjc møødtsänaabiä, ¹⁰møødä mee'tspähajxy, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød hajxy múucäp wädiipä, møød hajxy wi'i quiapxpä, møød hajxy mee'tspä hønnda'agyhaam. Pønjaty jaduhñ jatcøøby, cab hajxy jim tiägø'owa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹Jaduhñ hajxy hijty näje'e mbajatcøøbiä. Pero tøø Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajnäwha'ačh ja'a yhEspirituhaam maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsønähjätämbä. Jaduhñä Dios hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy hoy nwädjítämät, coo hajxy hoy njäya'ayhájítämät nebiä jioot jaduhñ chocy.

¹²Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduhñ myiñ cooc hajxy hotyjijatiä ndúunämät nnájxämät. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ xyhahixøøyyämät coo hajxy cøxiä wiinä ndúunämät nnájxämät. Y cab hajxy ndehm yaghanájxämät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhøxhíjxämät. ¹³Paadiä Dios jøø'xytiøjc caadiøjc hajxy xmiøoyyäm coo hajxy jaduhñ ngáayyämät coo hajxy jaduhñ nhúucämät. Pero nä'a mäðøyyä hajxy ngáayyämät nhúucämät, cab hajxy ngaayyhanájxämät. Pero cab jaduhñ ñejpiä pø cáayyäm pø ca'a ngáayyäm; hix, nä'ägädä

yajcuhdägoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm coo miädia'agy hajxy ngudiúunämät. Pero cabä jioot jaduhñ chocy coo hajxy haxøøg nwädjítämät. ¹⁴Nebiä Dios ja'a yHuung yagjujypiøjquiän, jaanä jaduhñ højts xyagjujypiøgáanämbä ja'a miäjaahaam.

¹⁵Huuc mäðow hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm, paady jaduhñ quia'a nä'ägädä hoyyä coo cuhñindo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät. ¹⁶Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ, coo jäya'ayhajxy ñimiøødma'awøøjät, jaduhñä Dios yhixy nebiä tu'ugpä jäya'ayän. Jaduhñds je'e, coo cuhñindo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät, jaduhñä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jäya'ayän. ¹⁷Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxämät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjítämät.

¹⁸Cabä cuhñindo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät; haxøøg jaduhñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcø'ow, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádät. Pero coo cuhñindo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduhñ. ¹⁹Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coo Dioshespíritu jiiby yhity mjuøhñdiotyhajxiä. Dios hajxy jaduhñ xmiøoyy. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtúnät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtúnät. ²⁰Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñähho'tuuty. Paady

hajxy hoy mwädítät, jaduñ hajxy maycähxó'ögät coo Dios miøjjä jiaančhä.

7 Hoorä, tsög hajxy mädiáacäm waambátyhöch mijts xmiäyajtøyy nocyhaam. Hoy hit jaduñ coo ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc quia'a møødtsänä'awät. ²Pero coo hajxy hänäjty mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduñ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pógät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyap miøødhájpät. ³⁻⁴Ja'a pøcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøødma'awøøjät. Cabä cuhdujt hajxy mmøødä maa mhamdsoo ni'xhaxiän. Hiç, pø xmiøødma'awaambä mjamiøød jaduñ, naxy mdehm miøødma'awät, cab jaduñ mnimiøøjjø'ogøøjät. ⁵Jaduñ hajxy mnä'ägädä cuhdujthädät coo mõjcu'ugong hajxy xñä'ä yajtu'udägóyyät. Coo hajxy jaduñ nämetsc mmänä'anät coo Dios hajxy mba'ya'axät, mänit jaduñ yhooyä coo hajxy mga'a nimioødma'awøøjät hamiñ haxøpy. Hoorä, coo Dios hajxy hänäjty tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimiøødma'awägombät. Mänitä mõjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a yajtu'udägóyyät.

⁶Cábøch jaduñ nmäna'añ coo hajxy mädsibø'øbä mbógät. Nnä'ä móobiøchä cuhdujt jaduñ. ⁷Maas hoy hit jaduñ coo hajxy jaduñ mnä'ägädä hídät nidiuhm nébiøch høøch jaduñ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Naje'e hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy nidiuhm nhíjtämät, naje'e caj.

⁸Jaduñds je'e, pøn jaduñ nidiuhmhajpnä, jaduñ

ñä'ägädä mähmø'owät nidiuhm nébiøch høøch nhitiän. Y jaanä jaduñduhmbä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piøjtägätsät. ⁹Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduñ coo hajxy mbógät, coo cuhñdo'oxiøjc hajxy xñä'ä yajcuhhínät.

¹⁰Pero pønajaty jaduñ tøø piøjnä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhøøch nhamdsoo mädiá'agy hädaa; Diosmädiá'agy hädaa. Cab jaduñ yhooyä coo to'oxiøjc ja'a ñihyap piuhwá'adsät. ¹¹Pero coods jaduñ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiingpógät. Maas hoy coo ñihyap ñä'ägädä nämejstägätsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduñ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät.

¹²Chámhøch njaac mädiá'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhøch hädaa; cab jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiá'aguiän. Pø jii ya'adiøjc tu'ug mäbøjpä, pø cabä tio'oxiøjc miäböcy, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a tio'oxiøjcäm. ¹³Jaanä jaduñduhmbä, pø jii to'oxiøjc mäbøjpä, pø cabä ñihyap miäböcy, cabä ñihyap ñähué'egät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a ñihyhápäm. ¹⁴Coo ya'adiøjc ja'a Diosmädiá'agy hänäjty quia'a mäböcy, yaghoyøøyyäp je'le ja'a tio'oxiøjcäm je'eguiøxpä coo tio'oxiøjc miäböcy. Jaanä jaduñduhmbä, coo to'oxiøjc ja'a Diosmädiá'agy hänäjty quia'a mäböcy, yaghoyøøyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiøxpä coo

ñihyahp miäbøcy. Coo hajxy jaduhñ yhodiiumä, paadiä yhuunghajxy jaduhñ yhodiiumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxøpy nidul'jäya'adiä quia'a mäbøcy, cab hajxy häxøpy yhodiiumäbä. ¹⁵Pøñ jaduhñ mäbøjp, coo jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpä hadsip miäná'anät coo hajxy ñiyhøxmadsoøjät, ween hajxy jaduhñ ñiyhøxmaçhi. Jaduhñ jiájcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hiç, chojpiä Dios jioot jaduhñ coo hajxy hoy nhíjtämät. ¹⁶Pøñ jaduhñ mäbøjp, cab jaduhñ yajnajuo'øoy pø yajmäbøgaambytiä ja'a jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpä. ¹⁷Cøjhaminø'øoy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Jaduhñ hajxy jootucj njaac híjtämät neby hajxy hánajty nhíjtäm mänaa Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy nmädúuñämät. Hädaa mädiä'agyhøch homiaajä nyajnáhixøøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. ¹⁸Højts judíos, coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy ndsähdiuñämät, hoy hajxy nja judíoshájtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä, ni je'ehajxy quia'a tsähdiünät, hoy hajxy quia'a ja judíoshaty. ¹⁹Cab jaduhñ ñejpiä pø mjudíoshájp, pø caj. Je'e nä'ägädä tsoobaatp coo Dios miädia'agy mgudiuñät. ²⁰Jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hánajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. ²¹Näje'e mijts jäya'ay xje'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyá

Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjpädá'agät. Pero pø cabä mwiindsøn hajxy xyajtunaannä, ween hajxy xyhøxmajtsnä. ²²Tøø mijts ja'a Dios xyajnáhdíjy coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, hoyyá jäya'ay hajxy hánajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hiç, tøø Jesucristo hajxy xyajnáhwáatsäm ja'a nbojphájtäm ja'a ngädieyhájtäm. Hoorä, pønjaty hánajty ca'a je'ehájtäp jaduhñ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnáhdíjyijän ja'a Diósäm coo miädia'agy hajxy miäbøjcät, moonsä hajxy je'e tiünäp ja'a Jesucristocøxpä. ²³Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nmäbøjcänä. Cabä jäya'ay miädia'agy hajxy nmäbøjcänät. ²⁴Jaduhñds je'e, hermanodøjc, jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hánajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jaduhñä Dios hajxy hoy mmädúnät. ²⁵Myajtøøw hajxy jaduhñ pø hahixøøby jaduhñ coo cäxyiihäna'c-hajxy piógät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cjaay maa Diosmädia'aguian. Pero hahixøøby jaduhñ coøch mijts nmädia'agy xmiäbøjcät; hiç, Dióshøch jaduhñ tøø xyajnáhdíjy coøch mmädúnät. ²⁶Pues høøch jaduhñ mänaamb coo jaduhñ yhahixø'øoy coo hajxy mga'a pógät, je'eguiøxpä coo tsø'ty häyohn wiädijnä jäda'ahaty. ²⁷Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmädsät. Y pø cabä to'oxiøjc mmøødä, ca'a mhøxta'ay. ²⁸Cab jaduhñ yhaxøøgä

coo mbógät; y coo cäxyiihäna'c jaduhñ piógät, ni jaduhñ quia'a haxøögä. Pero coo hajxy jaduhñ piógät, maas hamäjaa jiugyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhöch jaduhñ nja mäna'añ coo hajxy quia'a pógät.

²⁹Hermanodøjc, jue'eëch jaduhñ nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunáanam. Jaduhñds je'e, pønjaty to'oxiøjmøød, jaduhñ hajxy xyiicta'ag miädiaactá'agät nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy ñädaj ñämáañät. ³⁰Pønjaty jaduhñ jootmayhajt, ween hajxy jaduhñ quia'a jootmayhajnä. Pønjaty jaduhñ xoonäacp, ween hajxy jaduhñ quia'a xoonäacnä. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jaduhñ yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹Pønjaty jaduhñ yaa tsánaaby häyooob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jaduhñ yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy cham nhíxäm, cøxaamb hädaaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³²Jadúhñhöch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nádaj mga'a námáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuhmhajpä, caj tii ñädajy ñämay. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät. ³³Pero ja'a craa to'oxiøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät. ³⁴Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaaná jaduhñä cäxyiihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay

nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmøødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyyá ñä'a tajpy ñä'a maaby.

³⁵Páadyhöch jaduhñ nmäna'añ, mijts jaduhñ nja puhbedaan. Caj mijts jaduhñ nhane'ema'añ. Pero chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy yajxón mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät.

³⁶Pø jii mhuunghajxy tøø quiäxyiijø'øy, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jaduhñ. Cab jaduhñ yhaxøögä coo hajxy jaduhñ piógät. ³⁷Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piógät, ween hajxy jaduhñ quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdajt pøn miøødá coo miich xyhané'emät maa mhuungcøxpän. ³⁸Hoy jaduhñ coo mhuung myajpógät. Jaaná hoy jaduhmbä coo mga'a yajpógät; cab jaduhñ ñejpiä.

³⁹Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdajt miøødá coo wiingpä miøødsáná'awät. Pero coo ñihyhap yhö'ogät, mänit mabøcy wyiingpógät pøn jaduhñ chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpógät. ⁴⁰Pero maas jootucj yhidät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Höøch jaduhñ mänaamb. Ja'a Dioshespiritøch ndijy jaduhñ xñajtsapxøøyyäp.

8 Naje'eëch hajxy tøø xmiäyajtøy pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsamät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nägøxiä

tøø nmädoyháltäm hädaagøxpä. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmánáañämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuøøyyäm. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e miánaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnimié'e xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäbøjcämät. ²Pøñ jaduhñ mänaamb cooc tyijy hotyijä jiaty, høhñdaacp jaduhñ. Cab jaduhñ tiøyyä coo hotyijä jiaty. Ween jaduhñ jiaac habøcy. ³Pøñä Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduhñ pøn je'e.

⁴Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiáacäm pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Bueno, nnajuøøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nnajuøøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ miána'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduhñ jiaanç wiingudsähgøøby. ⁶Pero højts jaduhñ mänáañäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyháltäm. Je'e jaduhñ hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuung. Paady hajxy jaduhñ xquiunú'xäm xpiädáacäm coo hajxy jaduhñ ween nwiingudsähgøøyyäm. Jaduhñ hajxy nmánáañäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'háltäm. Cabä wiingpä hajxy nwiindsøn'háltäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyháltäm hajxy xquiunú'xäm.

⁷Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øyyä. Y coo hajxy jaduhñ chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy yojxyp quepychechwiinduum, jootmayhajt hajxy jaduhñ cooc tyijy jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jaduhñ miäbøcyñä cooc tyijy quepychech jiujuquiä. ⁸Nnajuøøyyäm hajxy coo Dios quia'a mõjpäda'agy pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. Cab jaduhñ ñejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. ⁹Pero hoy hajxy nja najuøøyyäm jaduhñ coo quia'a nejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm, maas hoy hit jaduhñ coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo hajxy ndsú'tsämät. ¹⁰Tsøc mädiáacäm coo miich mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a nejpiä coo yø'øduhmä tsu'uëh mdsú'udsät. Hoorä, tsøc mänáañäm coo miich yø'øduhmä tsu'uëh hänajty mdsu'uëh maa quepychechwiinduumän. Hoorä, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhíxät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo miich jaduhñ mdsú'udsät, wehñdä je'e xpiadsú'tspät. Wehñdä miáná'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quiädieey coo jaduhñ tøø xpiadsu'uëh. ¹¹Y coo jaduhñ quiädiéyät, miichä pojpä hänajty mmøød je'eguiøxpä coo miich hänajty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. ¹²Y coo miichä

mähdiøjc jaduhñ myajcädiéeyät, jaduhñ hänäjty tøø piaady nejpä miichä Jesucristo hänäjty tøø mmägadieeyän. ¹³Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä cooçh høøçh yøøduhmbä tsu'uçh ndsu'uçh, cáboçh jaduhñ nnä'ägädä tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'ä cädiéeyät.

9 Cábøch pøn xyhane'emy, túhmäts. Dióshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamdsooçhä Jesucristo nhijxy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøjc, túhmäts. ²Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøçhä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ cooçhä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä cooçh mijts nyajmäbøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³Cooçh pøn mänaa xñäma'ay cooc tyijy høøçhä Dios tøø xquia'a wiinguexy, jaduhñhøch naxy nhadsoy: ⁴Nmøødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ cooçh mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä cooçhä Diostuung nduñ. ⁵Ja'a Jesucristo yhuchhajxy, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmmøød. Jaduhñä Pedro miøødäbä, møødä Dioswiinguexypähajxy. Jaduhñhøch cuhdujt nmøødäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy høøçh nga'a møødä. ⁶Tøgä mmänaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møødä coo højts nduung nnajtshixó'owät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøçh møødä Bernabé.

Ja'a Diosquexyhajxy nägøxiä, tøø tiuung hajxy ñajtshixø'øyc coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ⁷Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hix, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a cudsaaatycamhajxy, jiøø'xypä tsaatyptsa'am hajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypää meegtsi'tsnøø hajxy. ⁸Ca'a yhøøçh nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. ⁹⁻¹⁰Jaduhñ jim myiñ cujaay: “Cabä waj mxahuu'tsø'øgät coo trigopajc hänäjty tiehñjo'øch.” Coo Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo højts nyajmäjúyät. Hix, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy møødä tsijpädøjc-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, jaduhñ højts nyajmäjúubiät. ¹¹Coo højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnähixø'øyc, paady hajxy xmiäjúyät.

¹²Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøødä coo højts mijts xmiäjúubiät.

Pero cahnä højts mänaa nmäna'añnä coo højts nyajmäjúyät. Chojpy højts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nhity jamiäjuy. ¹³Pero nmøødä højts cuhdujt jaduhñ coo højts nyajmäjúyät. Hix, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxøøby maa altarän. ¹⁴Jaanä jaduhñduhmbä, tøø Dios yhane'emy

coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmäjuyät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä, je'eds hajxy jaduhñ mäjüyäp. ¹⁵Pero hөөч, cábөч mänaa tөө nmäna'añ cooč mijs xmiäjuyät. Jadúhñhөч njoot chocy cooč jamiäjuy ndúnät. Y cooč häyaa nnä'a yuuhó'ogät, cab jaduhñ ñejpiä, nägooč hänäjty tөө nduñ jamiäjuy.

¹⁶Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiөxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Dióshөч xwyiinguejx cooč nyajwá'xät hөөч; cábөч hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábөч nyajcumaya'añ. Y coočhä Diosmädia'agy jaduhñ nga'a yajwá'xät, xyajcumädówäbөчhä Dios jaduhñ. ¹⁷Cábөч hamdsoojoot ndägөөyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Dióshөч jaduhñ xwyiinguejx cooč miädia'agy nyajwá'xät. Cooč häxөpy tөө ndägө'oy hamdsoojoot, mänítөч cu nyajmäjuuy. ¹⁸Jaanč tehñ xioondáacpөч jaduhñ coočhä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hөyhөчhä cuhdujt nja mөөdä cooč cu nyajmäjuuy.

¹⁹Hix, cooč jaduhñ nduñ jamiäjuy, cábөч pөн xyhane'emy. Pero chójpiөч njoot jaduhñ cooč hoy piönä xyhané'emät, nägoo Diosmädia'agy hajxy miäbögät. ²⁰Cooč jim nhijty maa judíoshajxiän, jadúhñhөч nguhdujthajpä nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbөjcy. Y cooč jim nhijty maa jäya'ayhajxy hänäjty yhane'emyiijän ja'a Diosmädia'agy,

ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jadúhñhөч nyaghanehmbä neby hajxy hänäjty yaghanehmbän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbөjcy, hөyhөчhä cuhdujt nja nmөөdä cooč nga'a yaghané'emät. ²¹Y cooč jim nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a cajpä judíospä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiuumbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jadúhñhөч nguhdujthajpä neby hajxy hänäjty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbөjpä. Cáбөч nmäna'ana'añ coočhä Dios ja'a miädia'agy hänäjty nga'a mäbөjcä. Hix, nmäbөjcäbөчhä Jesucristo miädia'agy jaduhñ. ²²Y cooč jim nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuөbiä, jadúhñhөч nbaguhdujthajpä neby hajxy hänäjty quiuhdujthatiän, je'eguiөxpä cooč hänäjty nyajnähixө'owa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuө'owät. Majátyhөч jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cábөчhä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbөcy. ²³Páadyhөч jaduhñ nguhdujthaty, jadúhñhөчhä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y coočhä jäya'ayhajxy may nyajmäbögät, mänítөч jaduhñ nxoondá'agät.

²⁴Coo jäya'ayhajxy naxы ñiyhөxpäyө'ogyii, tu'jäya'ay jaduhñ nөcxy quiuhäyө'ogy, ca'a ñägөxiä. Tөyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin hөjtshäjtäm, coo Diosmädia'agy hajxy nbanөcxäm, naxы hajxy

hoy ndehm̄ quiudiúunámät, jaduhñ hajxy jim̄ nnócxámät Dioswiinduum. ²⁵Hóxtahm̄dsä häyø'pädøjc-hajxy, tu'jõjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coo hajxy jaduhñ quiuhäyø'øgät, túhm̄äts. Paadiä haxøøgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyyap, y cab jaduhñ ñä'ä jecy. Pero højtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy hoy njaančh tehñ quiudiúunámät, mänit hajxy jaduhñ jim̄ nnócxámät Dioswiinduum. Jim̄ds hajxy jaduhñ nhíjtämät cøjxta'axiøø. ²⁶Ja'a häna'c cuhäyø'pädøjc-hajxy, tøyyä hajxy jaduhñ ñä'ä päyø'ogy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyø'ogy miaamybiäyø'ogy. Ja'a boxeadorhajxy jajpä mägox mädex, cab hajxy jaduhñ ñä'ä yemy ñä'ä wopy. Jaduhñ mäwíinäts høøch, tu'jõjpiøchä Diosmädia'agy nbanøcxy. ²⁷Cábøchä haxøøgpä jaduhñ nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiøchä Diosmädia'agy jaančh tehñ yhoy. Páadyhøchä Dios jim̄ xyajnøcxa'añ maa wyiinduumän. Y cooçh jaduhñ hoy nga'a cudiúnät, cábøch jim̄ xyajnøcxät, hóyhøchä jäya'ayhajxy hánajty tøø nja yajwiinhixø'oy.

10 Hermanodøjc, huuc mädown hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a nämä'a jaduhñ quiejxy maa nhaphájtäm maa ndeedyhájtämhajxy hánajtiän, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubøjcy nägøxiä näwiinä. Mänit hajxy nägøxiä ñøønajxy coo Tsaptsmejy paquiä tiøøch. ²Ja'a Moisés hajxy hánajty näguipxy

miøødwädijpy nägøxiä maa joc hajxy hánajty piawäditiän, maa hajxy ñøønajxiän Tsaptsmejjiooty. ³Mänitä Dios hajxy miooyyä ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaaay nägøxiä. ⁴Mänitä Dios ja'a tsa tu'ug yajtsäbijty. Mänitä nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nägøxiä ñøøhuucy. Jaduhñ mäwíinäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hix, puhbéjtäp hajxy hánajty ja'a Crístäm majaty hajxy hánajty wiädity. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nämay quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaayyä. Paady hajxy jim̄ tiu'uhø'cy pactuum.

⁶⁻⁷Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coo haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyy. Hijxtahnd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunámät. Jaduhñ jim̄ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Mänit hajxy quiaaay yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum."

⁸Näje'e hajxy haxøøg jiatcøøyy. Paady hajxy nähii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunámät. ⁹Näje'e Dios hajxy yhiixmajch pø tøyhajt hajxy hánajty yajcumädowa'añijäm ja'a Dios. Mänit hajxy chahñchu'tsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunámät. ¹⁰Näje'e hajxy hánajty jootcujc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hánajty quia'a mabøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunámät. Paady cujaay yhity. Hiñ, habáatnáp jaduhñ coo Jesucristo yaa quiádaactägatsa'añ.

¹² Põñ jaduhñ niñänóòmáp coo hamuumdu'joot miábocy, naxy tiehñ ñiyajcopcø'owóøjät coo ñä'ä tu'udägóyyät.

¹³ Mijts ja'a mõjcu'ugong xjia wil'i yajtu'udägoyyaamb. Hoy piõnä jaduhñ jia yagjatcø'owa'añii haxøøg. Pero jaduhñä Dios miäna'añ cooc hajxy xpiuhbedáanäm, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedáanäm. Hiñ, cabä mõjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miäbaady nebiä Dios mäjaa miøødän.

¹⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsähgø'owät.

¹⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooch tøyhajt nmädia'agy. Hiñ, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ.

¹⁶ Coo tsugay nyagjáltäm mänaa vino hajxy nhúucäm, mänitä Dioscujú'uyáp hajxy nyéjcäm. Je'e jaduhñ ñänøømby coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaançh tehñ yaghäyooyy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm maa hädaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñäguidøøyyäm, je'e jaduhñ ñänøømgumbä coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm. ¹⁷ Coo tu'ugpä

tsajcaagy hajxy ngaamiújcäm, paady hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, hoy hajxy nja nämáyyäm.

¹⁸ Jaduhñä judíoshajxy yhiipä tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy møødä Dios mänaa animal hajxy chu'uçhän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum.

¹⁹ Jadúhñhøch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Jadúhñhøch nmänaambä coo animal quia'a cunuu'xiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. ²⁰ Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cábøch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmøødhídtä tu'ugwiinmahñdy, ja'a mõjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä. ²¹ Pø mh'uugaambiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a mõjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaambiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a mõjcu'ugongcøxpä. ²² Cab jaduhñ yhooyä coo Dios hajxy nyagjootmá'tämät. Hiñ, maas mäjaamøødä Dios que højtshtëjtäm.

²³ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmøødhájtäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ yhawwiinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hiñ, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyóhyyyämät. ²⁴ Naje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chäná'awät coo hajxy yhäyówät.

Pero maas hoy jaduḥḥ coo nmädøjc hajxy nbuhbéjtämät.

²⁵Tsu'udsä tsu'učḥ hajxy jaduḥḥ mädyijaty jim tóo'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy yoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhḥ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'učhcøxpä. ²⁶Hix, jaduḥḥnä Diosmädia'agy miädia'agy: “Dios jie'e hädaa cøxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän.”

²⁷Coo pøn hajxy jaduḥḥ xwiówät mägaabiä, hoy jaduḥḥ coo hajxy mnøcxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä mæbøcy. Y cab hajxy myajtówät pø tøø animal hänäjty quepychechwiinduum yoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'učhcøxpä. ²⁸Pero coo pøn hajxy jaduḥḥ xyhawáanät coo häna'c yø'ø animal hänäjty tøø yoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduḥḥ mdsú'udsät, weenä craa jaduḥḥ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáanäbä. Jaduhḥnä craada'a tiajy miay coo jaduḥḥ quia'a hoyyä coo yø'øduhmä tsu'učḥ hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c yojxypä quepychechwiinduum. ²⁹Ja'a craa tøø xyhawáanäbä, je'ečḥ jaduḥḥ nnänøømby coo wehḥnä jootma'ada'añ. Cábøch jaduḥḥ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: “Ween yø'ø craa jaduḥḥ nä'ä jootma'ady, nmøødhøch cuhdujt jaduḥḥ coočḥä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tøø jia yoxy quepychechwiinduum.

³⁰Haa ca'a, nnämäabiøčḥä Dios Dioscujú'uyäp coočḥä tsu'učḥ hänäjty tøø ndsu'učḥ. Tiičḥ yø'ø craa jaduḥḥ coo xñä'ä năma'ay coočḥ nga'a tsú'udsät.” ³¹Jaduḥḥnds je'e, tsøgä mädia'agy hajxy hoy yajxon yajtuun yaghjítäm homiädyiibä coo hajxy ngaayy coo hajxy nhúucäm. Coo jäya'ay hajxy jaduḥḥ xyhíjxämät coo mädia'agy hajxy hänäjty hoy yajxon nyajtuun nyaghjítäm homiädyiibä, mänitä Dios hajxy miøjpäda'aga'añ jiaančhpäda'aga'añ. ³²Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxon nyajtuun nyaghjítämät homiädyiibä, ni pøn jaduḥḥ quia'a jootmä'adät, ni ja'a judíoshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíoshajpä, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mæbøjpä. ³³Jaduhḥnhøch høøčhpä, hoy yajxonhøčḥä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiøčḥä jäya'ayhajxy jaduḥḥ xquiumáyät. Cábøch pøn jaduḥḥ nyagjootma'ady. Hix, chøjpiøch njoot jaduḥḥ coo jäya'ayhajxy nägøxiä năhwá'adsät ja'a piojpä ja'a quiaäieeyhajxy. Cábøch njoot chocy coočḥ nidiuhḥ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11 Nébiøčḥä Jesucristo nbahixiän, jaduhḥnhøch mijts xpiahjxpät.

²Hermanodøjc, xoondáacpøch jaduḥḥ coočḥ mijts xjiahmiejtsta'agy homiänaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiänaajä myajtuñ nebiátyhøch hajxy tøø nnajtsapxøøyyäm. ³Chøjpiøch njoot jaduḥḥ coo hajxy mwiinjuó'øwät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsønhtëmbä,

højts ya'adiøjc-hájtäm. Jaaná jaduhñä ndo'oxiøjc-hájtäm hajxy xwyiindsønñhájttämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm. ⁴Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øy; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiinhixø'øwät. ⁵Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc-hajxy jiiby Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiiby yajwiinhixø'øwät cuhwa'ads, hočhähdiiuunnä hajxy je'eduhñ. Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yø'ø to'oxiøjc quiuhwaay hajxy yhøxme'xypän. ⁶Jaduhñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'owa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy, ween hajxy jaduhñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduhñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxy. ⁷Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägøøbiä. Hix, jaduhñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuunñ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduhñ quiähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanč tehñ miøødä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiähxø'øgy coo ya'adiøjc mäjaa miøødäbä. ⁸Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuunñ, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaač tu'ug piøjcäxä. Mänitä to'oxiøjc yajwa'añguiøjjä caačhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiøjjä ja'a to'oxiøjc quiaačhaam. ⁹Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuunbä. Cab

hajxy nmänáañämät coo ya'adiøjc yhädiuunä ja'a to'oxiøjc-cøxpä. ¹⁰Páadiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädítät cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxø'ögät coo hajxy yhane'emyyi ya'adiøjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ¹¹Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiunú'xäm ya'adio'oxy. ¹²Hix, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiøjjä ja'a ya'adiøjc quiaačhaam. Jaaná jaduhñduhmbä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc myiñguia'ay. ¹³Huuc mäna'an mijts pø hawiinmats jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. ¹⁴Hočhähdiiuunnä jaduhñ coo ya'adiøjc quiuhwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹⁵Pero hahixø'øyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñ coo quiuhwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpä. ¹⁶Jaduhñ højts nnä'ägädä yajñähixø'øy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägøxiä yajñähixøøbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc tyijy jaduhñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møødä. ¹⁷⁻¹⁹Tøøch nmädoxyhaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiämuum mniäna'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtäda'a jaduhñ. Cab jaduhñ yhoyyä y cábøch jaduhñ ngumay,

hóyhøch jaduhñ nja najuø'oy coo jáya'ayhajxy yhixa'añ pønjaty tøyhajt hoy wädiip. ²⁰ Coo Jesucristo hánajty yagho'oga'añii, mänitá jiamiøød ñämaayy coo hajxy chuugaamiúgät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijts, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugø'øy, coo hajxy naxy mdsuugaamiucy, cabä Jesucristo hajxy naxy mjahmiech. ²¹ Hanidiuhmjaty hajxy naxy mgay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pø jii mmägu'ughajpä caayøøc hajxy miøødä quia'a møødä. Näje'e hajxy naxy mmu'ugyii. ²² Jim hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamdsoo tøjc-hajxiän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ mjatcø'øy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiä häyoobäya'ay hajxy jaduhñ. Cábøch mijts jaduhñ nnä'ägädä cumay coo hajxy jaduhñ mjatcø'øy.

²³ Hamdsoočhä Jesucristo xyajñähixøøyy nébiøch mijts tøø nnajtscapxøøyyäm: Hoorä, mänittsuu, coo Jesucristo hánajty tiooga'añii, mänitá Jesucristohajxy tiägøøyy tsuugaabiä møødä jiamiøødhajxy. Mänitá Jesucristo tsajcaagy quionø'cy. ²⁴ Mänit Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitá tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit miänaañ: "Huuc cay hajxy. Høøch nni'x høøch ngopc hädaa. Mijtsøxpøchä häna'c xtiooga'añ. Cooch mijts mänaa xjiahmiejtstá'agät, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät."

²⁵ Y coo hajxy hánajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitá Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänáangombä: "Cooch mijts nnähho'tu'udaannä, cooch nnø'ty

nyaghäyowaannä, hawiinjemybiä Dios hajxy xmiøødyajcuhduga'añ. Hoorä, hädaa vino, hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghooc hädaa vino hajxy mhu'ugy, mänitøch hajxy xjiahmiejtstá'agät." ²⁶ Homiänaajä hädaa tsajcaagy hajxy hánajty mgaya'añ, homiänaajä hädaa vino hajxy hánajty mhu'uga'añ, myajcøhxø'py hajxy hánajty coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, wiimbijtägatsaambä Jesucristo. Yaa jadähooç quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

²⁷ Nebiä Jesucristo jiamiøødhajxy miøødcaayy miøødhuuquiän, jaduhñäc hajxy ngaayy, jaduhñäc hajxy nhúucämbät. Pønjatiä howyiinmahñdy hánajty ca'a møød coo hánajty jaduhñ quiaya'añ, coo hánajty jaduhñ yhu'uga'añ, haxøøg hajxy jaduhñ jiatcø'øy ja'a Jesucristo ñi'xcøxpä ñø'tycøxpä. ²⁸ Jaduhñds je'e, coo hajxy hánajty mgaya'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy jayøjpiä mdehm ñiñajuø'øwøøjtät pø howyiinmahñdy hajxy hánajty mjaanç møød. ²⁹ Pønjaty jaduhñ caaby huucp ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy jaduhñ quia'a møjpdá'agät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, yajcumädowáanäp hajxy jaduhñ. ³⁰ Näje'e hajxy mba'ambety; näje'e hajxy mga'a majaanmøødä. Høxtä näje'ejaty hajxy jaduhñ tøø yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ mjaty mhabety coo hajxy mga'a møjpdá'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. ³¹ Pero cabä Dios hajxy xyajcumädóowämät

coo howyiinmahñdy hajxy hänäjty nmøødhájtäm coo hajxy hänäjty ngayáanäm ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänäjty nhu'ugáanäm ja'a Jesucristocøxpä. ³²Paadiä Dios hajxy táhoogaty xyajcumädóowäm, jaduñ hajxy xyajnajuóoyyäm coo miädia'agy hajxy hänäjty hoy nga'a yajtúunäm. Y coo miädia'agy hajxy hoy nyajtúunämät, cab hajxy jiiby nnä'ä hädáacämät mõjcu'uhaam maa jäya'ayhajxy yháda'aga'añän, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä.

³³Jaduhñds je'e, hermanodøjc, coo hajxy hänäjty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänäjty mänaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy tu'cuhtuñ mdehm quiaačhóonät. Mniyhahixø'owóøjpä hajxy jaduñ. ³⁴Pø myähó'cäp hajxy hänäjty, jayøjp hajxy mnä'ägä cáyät maa mdøjc-hajxiän. Jaduhñä Dios hajxy xquia'a yajcumädówät coo hajxy hänäjty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänäjty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uch hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Cooč jim nnócxät maa mijtsän, mänítøch jim nyajtødiägó'owät.

12 Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, coo hawiingatiä tuung hajxy xmióoyyäm. Naxy hajxy jaduñ mdehm wyiinjuó'owät.

²Mnajuøøby hajxy jaduñ, coo Diosmädia'agy hajxy hänäjty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hänäjty mwiingudsähgø'oyñä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy

miädia'agy. Jaduhñ hajxy hänäjty mwädity nebiä tu'udägoybän.

³Huuc wiinjuø'ow hádaa mädia'agy hajxy. Pønjetiä Dioshespíritu jaduñ najtscapxóoyyap, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg nänømy. Y pønjetiä Dioshespíritu jaduñ ca'a najtscapxóoyyap, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsøn'hájtäm.

⁴Coo Diostuung hajxy jaduñ ndúunäm, hawiingatiä Diostuung hajxy jaduñ xpiáatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspírituhajtiä hajxy jaduñ xtiuungmóoyyäm. ⁵Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduñ njaanč túunäm, pero tu'jäya'ayyä hajxy jaduñ nWiindsøn'hájtäm. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm coo tiuung hajxy ndúunämät, nebiatiä tiuung hajxy xpiáatäm. ⁷Paadiä Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiuungmóoyyäm, jaduñ hajxy hoy nnibiuhbéjtämät hamiñ haxøpy. ⁸Hix, näje'e hermanohajxy tiuungmo'oyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy quiapx coo hajxy miädiá'agät nebiä jajpä häna'cän. ⁹Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy jiaanč tehñ miábógät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miäjaamo'oyii nebiä jäya'ay hajxy yajmøcpógät, ja'a pøjc ja'a híjxäbä. ¹⁰Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy-yagjuøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyyabä coo hajxy yhøxcábät pøn najtscapxóoyyap ja'a Dioshespíritäm, pøn

najtsapxóøyyäp ja'a møjcu'ugóngäm. Näje'e hajxy piaadyii coo hajxy quiápxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piáatäbä coo hajxy quiapxhoyó'owät waambatiä hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ¹¹Haniduihmjatiä Dioshespíritu hajxy xtiuungmóoyyäm, nebiä jioot chocy. Tu'uquiiä ja'a Dioshespíritu jaduhñ.

¹²Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy jaduhñ nmøødhájtäm. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm, hoy hajxy nja nämayahájtäm.

¹³Coo hajxy nnábéjtäm, jaduhñä Dioshespíritu hajxy xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy je'ehájtäbä wiinghänä'cäm, møødä jäya'ayhajxy hijpä hawa'adstuum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm.

¹⁴Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmøødhájtäm. ¹⁵Coods yø'ø tecy jaduhñ ñä'ä mäná'anät: “Cábøch tii nmach cábøch tii nnähdoñ nej yø'ø cø'øjän, páadyhøch miich jaduhñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnájxäm ja'a tecy jaduhmbä. ¹⁶Jaanä jaduhñduhmbä, coo yø'ø taatsc jaduhñ miänáambät: “Cábøch jaduhñ nhixy nej yø'ø wiinän, páadyhøch miich jaduhñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajmädóowäm

ja'a taatsc jaduhmbä. ¹⁷Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájtäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájtäm, cab hajxy häxøpy tii xjijøxuugóøyyäm. ¹⁸Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtäm, paadiä cø'ø ja'a tecy hajxy nmøødhájtäm. ¹⁹Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájtäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhíjtäm. ²⁰Madiu'u ja'a pajc hajxy nmøødhájtäm ja'a tu'ugpä jäya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduhñ nmøødhájtäm.

²¹Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cø'ø jaduhñ ñämá'awät: “Cábøch miich nyajmaajiaty.” Jaanä jaduhñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduhñ ñämáabiät: “Cábøch miich nyajmaajiaty.” ²²Pero nhaagä yajtuungpáatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyä pajc näje'e quia'a jagä møcä. ²³Cabä ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum nyajcähxø'ogáanäm, paadiä wit hajxy nmøødhájtäm. ²⁴Pero ja'a nwiin ja'a njøjphájtämhajxy, cab jaduhñ ñejpiä coo hajxy nyajcähxø'cämät. Jadúhñhøch cham tøø nmädia'agy nebiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hájtämhajxy xquiunúu'xäm tu'ughamuum. Hoorä, jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nnimøødhájtäm coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbójcäm, coo Jesucristo hajxy näguipxy nWiindsøn'hájtäm. Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xäm coo hermanodøjc hajxy

nwiingudsáhgóøyyámát, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. ²⁵ Jadhñä Dios quiumay coo hajxy nhíjtámát tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nniçhojc coo hajxy nnimiee'xámát hamiñ haxøpy. ²⁶ Coo tu'ljäya'ay chaaçhpógát, mänit hajxy nägøxiä njootmayhájtámát. Jaaná jaduhñduhmbä, coo tu'ljäya'ay wyiingudsáhgóøwóøjät, mänit hajxy nägøxiä nxoondáacámát.

²⁷ Nwiindsøn hájtámä

Jesucristo hajxy nägøxiä pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunúu'xäm.

²⁸ Näje'e hermanohajxy tøø tiuungmo'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyhájtäbä, je'e hajxy jayøjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, møødä Diosmädia'agy-yaj wiinhixøøbiähajxy. Näje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jäya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Näje'e hermanohajxy miäbuhbety. Näje'e hajxy jaduhñ miägapxy yhane'emy. Näje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápxät. ²⁹ Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyhájtäm. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xäm. Cab hajxy nägøxiä nyajnahixøøyyäm. Cab hajxy nägøxiä ndúunäm hoy-yagjuøøñä ja'a Diosmäjaagøxpä. ³⁰ Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnájxäm. Cab hajxy nägøxiä tøø xpíáatäm coo ngápxámát wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpíáatäm coo hajxy ngapxhoyóøyyámát

waambatiä hermano tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ³¹ Tsögä njoot hajxy pädáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmióoyäm ja'a maas tsoobaatpä. Chámhøçhä mädia'agy hajxy nyajnahixøøwa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyó'oyät.

13 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xámát, cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy ngudiúunäm, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiáacäm madiu'u nebiä jäya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jim jia capxiän tsajpootyp. ² Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xámát, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämát, hoy hajxy cu nja najuøøyyäm tii jadaañäp tii tunañäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyä møcmäjaa hajxy cu nja jaançh tehñ miøødhájtäm hoy ñä'ä tiigøxpä. ³ Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xámát, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämát, hoyyä häyoobäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja móoyäm mäduhñtiä hajxy nmøødhájtäm, hoyyä jäya'ay hajxy cu nja nähho'túutäm.

⁴ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ miädøjc-haty. Cabä hadsocywyiinmahñdy hajxy miøødä. Cab hajxy yajcumaya'añ. ⁵ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähdiuhñdägoyyä. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cøxypänejpiä cu jia tunøø. ⁶ Cabä haxøøgpä hajxy

chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduhñ chojpy. ⁷Põnä miädõjc tsojpmee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coohajxy cõxypänejpiä tiunõõjät ja'a miädõjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñähõõnõ'oy, cab hajxy ñähõõnõ'oy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägapxy, weenä craa ja'a tõõ quiädiëeyäbä jaduhñ yhuucwiinmahñmech coo jaduhñ tõõ quiädieey.

⁸Habaadaamb jaduhñ coo jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty quia'a yajwa'xaanä. Habaadaamb jaduhñ coo jaya'ayhajxy hänäjty quia'a capx quia'a mädia'agaanä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduhñ coo quia'a tsoobaadaanä tijatiä jaya'ayhajxy yaa ñajuõõby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cõjxta'axiõõ hajxy nniichoc nnimiee'xäänäm. ⁹Cahnä hajxy hoy nwiinjuõõyyäm je'leguiõxpä coo hajxy yaa nhjätämnä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabõjcäm coo hajxy nyajwá'xämät.

¹⁰Habaadaamb jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuõ'õwäänäm, paady hänäjty põñ quia'a wäditaanä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹Coo hajxy nmuutsc-hájtämnä, cahnä hajxy hänäjty nwiinmahñméjtsäm. Pero coo hajxy nmõjjõõyyänä, mänit hajxy nnajuõõyyänä. Tõõ hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhjäjtänä neby hajxy tõõ nmuutsc-hájtäm. ¹²Jaduhñ mäwiinäts je'e, coo hajxy yaa nhjätäm hädaa yaabä naaxwiin,

cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuõõyyäänä. Cahnä Dios hajxy nhixyhjäjtäm. Pero coo hajxy jim nnõcxäänäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhädäänäm neby hajxy je'e yxihixyhjäjtäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuõ'õwäänäm. ¹³Tägõõgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhäm; coo miädia'agy hajxy nmäbõjcämät coo tiõyhjäjtä, chaads coo Jesucristo hajxy njõbhjxämät coo yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coo nmädõjc hajxy ndsojc nmée'xämät. Hädaa hõxhaambä jaduhñ maas tsoobaadaamb coo nmädõjc hajxy ndsojc nmée'xämät.

14 Naxy hajxy ndehm ñiõhojc ndehm ñimiee'xämät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp. Jaanä jaduhñduhmä, tsõgä Dios hajxy nämáayyäm coo mäjaa hajxy ween xmiõõyyäm coo tiuung hajxy jaduhñ nduunämät. Je'e tsoobaatp coo hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ²Näje'e hermanohajxy, coo hajxy hänäjty quiapxa'añ tsajtõgooty, cab hajxy howyiinjuõõñä miädia'agy. Hiñ, ja'a Dios hajxy jaduhñ miõõdmädiacypy, ca'a yhõjtshjäjtäm, je'leguiõxpä coo Dioshajtiä wyiinjuõ'õy. Cab hõjts jaduhñ nnä'ägädä wiinjuõõyyäm. Najtscapõõyyäp hajxy jaduhñ ja'a Dioshespíritäm. Jagooyä Dios jaduhñ ñajuõ'õy waambaty hajxy jaduhñ miädia'agy. ³Pero coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät nebiä jaya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuõ'õwät, mänitä jaya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxõõyyämät, hoy hajxy

jaduhñ nmägäp̄x nhané'emät, hoy hajxy jaduhñ ngapxm̄ocp̄jcämät. ⁴P̄on̄ Dioshajtiä nä'ä m̄oødmädiacp, je'e mäjaa nidiuhñ m̄ooyyap̄ nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wiinjuó'owät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuó'oy waambaty jaduhñ miädia'agy. Pero coo hermanod̄jc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingap̄xóyyämät howyiinjuoøñä, mänit hajxy miäjaamo'owóøjät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy jiaac wiinjuó'owät. ⁵Maas tsoobaatp jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy ngáp̄xämät howyiinjuoøñä; jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuó'owät, ja'a hajxy mädoobä. Hoy hit jaduhñ coo Dioshajtiä hajxy nägøxiä mmøødmädiá'agät. Mänit mab̄ocy yhoyó'owät coo hajxy mgap̄xhoyó'owät, jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuó'owät. ⁶Hermanod̄jc, coochä Dioshajtiä nnä'ä m̄oødmädiá'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiiinjuó'owät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiiinjuó'owät cooch mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiinhixó'owät nebiátyhøchä Dios ja'a miädia'agy hánajty xñajtsap̄xøøyyä. ⁷Høxtáhmädsä xuuxp̄äd̄jc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, nägoodä hajxy nøcxy ñä'ä yajxu'uxy ñä'ä yajp̄oḡø'oy, y cab hoy yajmädoy. ⁸Jaaná jaduhñduhm̄bä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta hoy quia'a yajxú'uxät,

cabä jiamioødhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'ä himybiäyø'oḡ nø'ø maamybiäyø'oḡap̄ hajxy jaduhñ. ⁹Jaduhñ mäwíinäts højtshájtäm, coo Dioshajtiä hajxy nmøødmädiáacämät, cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuó'oyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'ä capx nnä'ä mädiáacämät. ¹⁰Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngáp̄xäm hádaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuó'oyyäm. ¹¹Y coo mädia'agy hajxy hamiñ haxøpy nga'a nniwyiinjuó'oyyämät hawiingjaty, cab hajxy jaduhñ hoy nnimioødmädiáacämät. ¹²Jaduhñ mäwíinäts mijts, mjaançh tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshespíritu hajxy xtiuungmó'owät. Y myujwá'anap̄ ja'a tuung hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanod̄jc hajxy maas hoy myajwiingap̄xó'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuó'owät. ¹³Jaduhñds je'e, p̄on̄ jaduhñ howyiinjuoøñä ca'a capxp̄ ca'a mädiacp, weenä Dios jaduhñ ñäma'ay coo miäjaamo'owóøjät nebiä miädia'agy quiap̄xhoyó'owät. ¹⁴Coo Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuoøbiä, cab hajxy nwiinjuoøyyämät, hoy hajxy cu nja mädiáacäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuoøyyäm. ¹⁵Jaduhñds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuoøñä. Tsøcxä Dioshøy hajxy hõowäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuoøñä. ¹⁶Coo Dios hajxy nnámáayyämät

“Dioscujú'uyäp”, ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuøøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'le hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'owät. Y cab hajxy hoy piamaná'anät “Dioscujú'uyäp.” ¹⁷Hoyyä Dios hajxy yajxon cu nja nämáayyäm “Dioscujú'uyäp”, ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuø'owät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuø'owät. ¹⁸Høøch, nnämáabiøchä Dios “Dioscujú'uyäp” je'eguiøxpä cooçh pøn jaduhñ xquia'a najtspaadø'oy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ¹⁹Pero maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ cooçh howyiinjuøøñä ngápxät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduhñ jiaty tsoobáadät cooçh hayuuc-haamby ngápxät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. Hiç, cooçh howyiinjuøøñä ngápxät, wyiinjuø'owäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jaduhñhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxø'owät.

²⁰Hermanodøjc, tsøg hädaa mädia'agy hajxy hoy wiinjuøøyyäm nebiä møjhäna'c-hajxy hoy wyiinjuø'oyän. Yø'ø pigäna'c-hajxy, cahnä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhiçy yhabaadyñä. ²¹Jaduhñä Diosmädia'agy jecy miänaañ: “Ja'a judfoshajxy, cábøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judfoshajxiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añii

wiinghayuuc-haamby. Pero ni jaduhñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä, nõmä Dios miäna'añ.” ²²Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngápxäm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ca'a je'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mäbøjpä. Coø hajxy naxxy ngápxäm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coø jäya'ay tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Pero coø Diosmädia'agy hajxy naxxy ngápxäm howyiinjuøøñä, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coø jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ²³Hiç, coø hajxy nägøxiä ngápxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby maa hajxy hänäjty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, y coø jäya'ayhajxy jim tiägø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, jaduhñda'a hajxy miäná'anät cooc tyijy hajxy nguhññäm. ²⁴⁻²⁵Pero coø Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngápxämät howyiinjuøøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuø'owät, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyyä ñiñajuø'owøøjät coø hajxy hänäjty hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduhñ jyijcädä'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehñ wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy yhuuc tehñ miäná'anät coø Dios

hajxy hānajtj tøy xjiaanč teh̄m miødhdj̄tām.

²⁶Hermanodøjc, maa hajxy nhamugøøyyāmān tsajtøgooty Dioswiingudsāhgøøbiā, tsøg hajxy yajxōn̄ yagjāj̄tām nāgøxiā, jaduh̄nā Diosmādia'agy hajxy maas hoy nmaas mābōjcāmāt. Nāje'e Dioshøy hajxy yhøwa'añ. Nāje'e hajxy yajnāhixø'owa'añ. Nāje'e hajxy miādia'aga'añ waambatiā Diosmādia'agy hajxy hānajtj tøø ñajtsapxø'øyii ja'a Diósām. Nāje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mādyii Dioshajtiā wyiinjuøby. Y nāje'e hermanohajxy quiapxhoyø'owa'añ waambatiā hermanohajxy hānajtj tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiā wyiinjuøbiā. ²⁷Coo hajxy mānaa ngāpxāmāt ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiā wyiinjuøbiā maa hajxy hānajtj nhamugøøyyāmān tsajtøgooty Dioswiingudsāhgøøbiā, nāmetsyā nādāgøøquiā hajxy ngāpxāmāt hanidiuhmjaty. Mānitā hermano tu'jāya'ay xquiapxhoyøøyyāmāt. ²⁸Pero pø cabā hermanohajxy jim̄ nāje'e jiaty capxhoyø'ow, mejor ween hajxy jim̄ nga'a nā'ägädā cāpxāmāt tsajtøgooty ja'a hayuuc-haamby mādyii Dioshajtiā wyiinjuøby. Wiingtuum hajxy nøcxy nnā'ägädā cāpxām jaduh̄n hanidiuhmjaty. Xmiādóowāmāp ja'a Dios hajxy jaduh̄n. ²⁹Jaana jaduh̄nduhmbā, coo hermanohajxy hānajtj quiapxa'añ waambaty hajxy hānajtj ñajtsapxø'øyii ja'a Diósām, ween hajxy nāmetsyā nādāgøøquiā quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jiiibā, mānit

hajxy jaduh̄n miānā'anāt pø tøø hajxy hoy miādoy, pø caj. ³⁰Y coo wiinghermano hānajtj quiapxa'añ waambaty hānajtj ñajtsapxø'øyii ja'a Diósām, weenā hermano yhuuc hamoñ, ja'a hānajtj capxpā.

³¹Hanidiuhmjaty hajxy ngāpxāmāt nāgøxiā waambatiā Dios hajxy hānajtj xñajtsapxøøyyām. Jaduh̄n hajxy nāgøxiā maas hoy nhabōjcāmāt; jaduh̄n hajxy nāgøxiā nniguiapxwījāmāt.

³²Hix, coo miičh hānajtj mgapxa'añ waambaty miičhā Dios hānajtj xñajtsapxø'owaanā, mānit mgāpxāt coo hānajtj tøø xyhabaatā. ³³⁻³⁴Jaduh̄nā Dios quiumay coo hajxy hanidiuhmjaty ngāpxāmāt. Cab jaduh̄n quiumay coo hajxy nāgøxiā nxiicmujc nmādiaacmújcamāt tsajtøgooty.

Cab jaduh̄n yhooyā coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxāt tsajtøgooty maa Dios hajxy hānajtj nwiingudsāhgøøyyāmān. Cabā Dios jaduh̄n miāna'añ coo hajxy jiiby quiápxāt. Jaduh̄nā hermanohajxy nāgøxiā quiuhdujthaty wiinduhmyhagajpt. Jaduh̄nā Diosmādia'agy miāna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miādia'agymiābōgāt. ³⁵Hočhāhdiuunnā jaduh̄n coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxāt tsajtøgooty. Pø cabā Diosmādia'agy hajxy hānajtj tøø wyiinjuø'oy tsajtøgooty, jim̄ā ñihyap hajxy miāyajtōwāt maa yhamdsoo tøgootyhajxiān.

³⁶Jaduh̄nā hermanodøjc-hajxy nāgøxiā miāna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quia'a capx quia'a mādiā'agāt tsajtøgooty

nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduñ mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷Nébiøch cham ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduñ. Naxy hajxy jaduñ mdehm miäbøgät, pønjaty jaduñ niñänøømäp coo Dios hajxy ñajtsapxøyyäxä, coo Dioshspiritu piuhbedyii. ³⁸Pønjaty hajxy jaduñ ca'a mäbøgaamb, cabä Dios hajxy jaduñ quimaya'añii.

³⁹Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsøgä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehngajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxøyyämät. Jaduhñä miädia'agy hajxy hoy nyajwá'xämät. Pøn jaduñ capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøöbiä, ween hajxy jaduñ quiapxy, ween hajxy jaduñ miädia'agy. ⁴⁰Pero tsøgä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón yagjáltäm tsajtøgooty.

15 ¹⁻² Hermanodøjc, tsøg hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñäho'túútäm. Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'ø. Tøø hajxy jaduñ nmäbøjcäm. Coö hajxy tehngajnä nmäbøjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jim nnøcxämät Dioswiinduum. Pero coö hajxy jaduñ nga'a mäbøjcämät, cab hajxy jim nnä'ägädä nõcxämät.

³Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'ø nebiätýhøchä Dios tøø xñajtsapxøyyä. Jaanč tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduñ. Tøø Jesucristo hajxy xñäho'túútäm; jaduñä nbojpa ngädieeyháltäm

hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁴Coo Jesucristo hñajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'ø. Mänit hoy jiuypjøjtägach cumaaxc. Jaduhñ jim myiingombä cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁵Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'ø. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixø'øyyägumbä ja'a jiamioødhajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy. ⁶Mänit hoy wyiinguhixø'øyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Näje'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñämayyä. ⁷Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixø'øyyägombä ja'a jiamioødhajxy nägøxiä.

⁸Høøch, høxháamhøchä Jesucristo njaac tehñ yhijxy. Pero cábøch mähdiøjc jaduñ nnä'ägädä tsoobaady. ⁹Cábøch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscugexypä cuhdujt hajxy møc jiaanč tehñ mioødän. Cábøch mähdiøjc nhawiinmatsä coöch mähdiøjc jaduñ nniñänømøøjtät coöch Dios xquiuguexyhappä. Hix, haxøøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaačhpjøpjøchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰Pero coöchä Dios xjiaanč cuguexyhaty, páadyhøch jaduñ xpiuhbety. Hóyhøch nduñ. Maas máyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhøch que ja'a Dios quiuguexypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jimä.

Ca'a yhøøch jaduhñ tøø nnä'ä piy ngopcóotyhøch; Dióshøchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jaduhñhøchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹ Pero cab jaduhñ ñejpiä pønjaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'oy, pø høøch, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäböcy.

¹² Jaduhñ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypiojtägajch coo hänajty tøø yho'ogy. Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ quia'a mäböcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypioğa'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ ñä'ä møødä. ¹³ Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy. ¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juypioçy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduhñ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mäböcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady.

¹⁵ Jaduhñ højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä, hønndaacp højts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hiç, pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjuypiojcy. ¹⁶ Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy.

¹⁷ Y coo Jesucristo cu quia'a juypiojcy, cabä mädia'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäböçäm. Y cabä nbojpä ngädieeyhajxy

häxøpy ñähwäatsäm. ¹⁸ Y tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy møjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäböç ja'a Jesucristo miädia'agy. ¹⁹ Coo Jesucristo cu quia'a juypiojcy, cab hajxy häxøpy jim nnøcxäänäm tsajpootyp. Tøø hajxy häxøpy nniwyiinhøhnäm hamiñ haxøpy. Hoñäxuu'tsnä jäya'ay hajxy häxøpy xyhíxäm.

²⁰ Pero tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo jiuypiojtägajch. Jayøjp je'e jiuypiojtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juypioğäänäm. ²¹ Tu'jäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhájtäbä. Paadiä Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a cudiuunä. Y jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay jiuypiojtsohñ; ja'a Jesucristo je'e. ²² Ja'a Adán, højts nhaphajt ndeedyhájtäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogäänäm. Y jaanä jaduhñduhmbä, nägøxiä hajxy njuypioğäänämbä, pønjetiä Jesucristo miädia'agy mäböçpä.

²³ Coo Jesucristo hänajty tøø jiuypiojtägach, mänit jim ñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøoy hanehmbä. Y coo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty tøø miäböçbä. ²⁴⁻²⁶ Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quiuhdujthajxy piögäänäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'ogaannä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'owa'añ neby jäda'ahaty yhane'emiän. Mänitä

naaxwiimbä wyiimbidaannä:
²⁷“Tøø Dios ja'a Jesucristo
 cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä
 yhané'emät.” Nømä Diosmädia'agy
 jecy miänaañ. Mänit jaduñ
 tiøjiajty mänaa Jesucristo
 tiägø'øyän jäya'ayhanehmbä.
 Pero cabä Diosmädia'agy jecy
 miänaañ coo Dios yaghane'emy.
 Hix, jaaya'ayä cuhdujt yejc
 coo Jesucristo jäya'ay cøxiä
 yhané'emät. ²⁸Coo Jesucristo ja'a
 miädsip hänajty tøø quia'a cøxy
 yajmäjäda'agy, mänitä Tieedy
 cuhdujt quiøxy yajcø'ødägø'øwa'añ
 mäduhñtiä cuhdujt hänajty tøø
 mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo
 yhane'ema'añii ja'a Tiéediäm.
 Jaduhñä Dios cøxiä yhane'ema'añ.

²⁹Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety
 ho'oguiäya'aguiøxpä. Pø cab
 häxøpy jaduñ tiøyyä coo
 ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ,
 tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduñ coo
 ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.

³⁰Nmäbøjpy højts jaduñ coo
 hajxy njuypioğaanäm, paady højts
 nga'a møjpäda'agy, hoy højts nja
 wädity mähahñdium homiänaajä.

³¹Cooch nmäna'añ cooch jaduñ
 nwädity mähahñdium, je'eçh
 jaduñ nnänøømby coochä
 ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia
 wi'i yagho'oga'añ homiänaajä.
 Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduñ
 cooch nxoonäda'agy mijtscøxpä,
 je'eguiøxpä coo Jesucristo
 miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a
 hajxy nWiindsønähjtämbä. Hoorä,
 jaanä tøyhajt je'eduhmbä cooch
 nwädity mähahñdium homiänaajä.

³²Tøøchä ca'awiindøyhäna'c-hajxy
 mayhooc xjia wi'i yagho'oga'añ yaa

Efeso ja'a Diosmädia'agyquiøxpä.
 Cooch häxøpy nga'a mäbøcy coo
 ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ,
 cábøchä Diosmädia'agy häxøpy
 nyajwa'xy. Coo häxøpy jaduñ
 quia'a tøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy
 jiuypioğa'añ, cu nmänáanäm hajxy
 jaduñ: “Tsøg hajxy jaac cáayyäm,
 tsøg hajxy jaac húucäm, coo hajxy
 jaboom nho'ogáanäm.”

³³Cab hajxy myajwiinhóønät.
 Cab hajxy mmøødwäidijmúgät
 ja'a häna'c-hajxy mänaambä cooc
 tyjy ho'oguiäya'ayhajxy quia'a
 juypioğa'añ coo hajxy jaduñ
 xyajtu'udägóyyät. ³⁴Najtshixø'øw
 yø'ø mhaxøøgcuhdujt hajxy. Hoy
 hajxy myohy, hoy hajxy mnájxnät.
 Näje'e yø'ø mjamiøødhajxy quia'a
 mäbøcyñä ja'a Diosmädia'agy.
 Hoçhähdiuunnä je'eduhñ.

³⁵Näje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ:
 “Nebiä ho'oguiäya'ayhajxy
 jiuypioğa'añ. Tii ni'x tii copc hajxy
 miøødhadaamby.” ³⁶Hoy piønä
 jaduñ ñajuø'øy. Coo mädyii tøømd
 mní'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduñ
 piu'udy; pø caj, cab jaduñ ñä'ä
 muxy. ³⁷Y ja'a tøømd jaduñmbä,
 coo mní'ibät, wiing jaduñ jiajnä
 coo miuxy. ³⁸Dios jaduñ tøø
 wyiinmay nebiatiä tøømd jiädät.
 Wiingatiä tøømd quiunuu'xy.

³⁹Jaanä wiingatiä Dios ja'a nni'x
 ja'a ngopc-hajxy xquiunú'xämbä. Y
 wiingatiä animal ñi'x quiopc-hajxy
 quiunú'xäxäbä, møødä
 animalhajxy ja'a tøødstuum
 tsänaabiä, møødä muuxyhajxy,
 møødä hacxhajxy. ⁴⁰Ja'a hajxy
 jim hijpä tsajtcøxp, wiing hajxy
 jaduñ quiahxø'øgy. Cab hajxy
 jaduñ quiahxø'øgy neby hajxy

yaa quiähxø'øguiän, ja'a hajxy
yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin.
⁴¹Haagä hajajp ja'a xøø møødä
po'o møødä madsa'a, pero haagä
wiingaty yhajajy. Jaanä jaduñ ja'a
madsa'abä, haagä wiingaty yhajajpä.
⁴²⁻⁴⁴Jaduñ mäwiinäts højtshájtäm,
coo hajxy nho'c coo hajxy
ndägóoyyäm, cabä mäjaa hajxy
nmøødhájtänä. Mänit hajxy nõcxy
nnaaxtägøøyyänä. Ja'a naaxni'x
ja'a naaxcøp jaduñ naaxtägøøby.
Mänit hajxy ngøxy yajxee'txütütänä
jutjooty. Mänit hajxy njájtänä
hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo
yaa quiädaactägatsáangombä
hädaa yaabä naaxwiin, mänit
hajxy njujypiøjtägatsáanägombä,
coo hajxy hánajty tøø nho'c coo
hajxy hánajty tøø ndägóoyyäm.
Wiing hajxy jaduñ njadáanänä
coo hajxy jim nnøcxáanänä
Dioswiinduum. Hoy yajxón
hajxy hánajty njadáanäm haagä
mäjaamøød. Y cab hajxy hánajty
mänaa nho'tägatsáanänä. Wiing
hajxy yaa nhájtäm hädaa yaabä
naaxwiin; wiing hajxy hánajty jim
nhidáanänä Dioswiinduum.
⁴⁵Jaduñä Diosmädia'agy
miäna'añ: "Coo Adán jaduñ
quiunu'xtsohnä, mänitä jugyhajt
miooyyä." Pero coo Jesucristo
jiujypiøjtägajch, paadiä tøyhajt
hajxy nmøødhájtäm coo hajxy
nbajuyypiøjtägatsáanämbä.
⁴⁶Jawyiin hajxy yaa nhájtäm
hädaa yaabä naaxwiin. Coo
hajxy njujypiøjtägatsáanäm,
mänit hajxy jim nnøcxáanäm
Dioswiinduum. ⁴⁷⁻⁴⁹Ja'a craa
Adánhájtäbä, jecy je'eduhñ
quiunu'xtsohnä naaxoc-haam.

Yaa jaduñ jecy chánaabiä hädaa
yaabä naaxwiin. Jaanä jaduñ
højtshájtämbä, naaxoc hajxy
nni'xhájtäm ngøpc-hájtäm nebiä
Adángän. Hix, je'e højts nhaphajt
ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo,
jim je'eduhñ choññ tsajpootyp.
Coo yaa quiädaactägatsa'añ
hädaa yaabä naaxwiin, mänit
hajxy njujypiøgáanäm, pønjatiä
miädia'agy hánajty tøø miäbøjcä.
Jaduñ hajxy jim nhidáanäm
tsajpootyp nebiä Jesucristo jim
yhitiän.

⁵⁰Hermanodøjc, huuc mädown
hajxy, cab hajxy jim hoy nnøcxämät
Dioswiinduum ni'xcøpcmøød
nebiä nni'xä ngøpc hajxy yaa
nmøødhájtäm hädaa yaabä
naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy
nho'og coo hajxy ndägoyyáanäm.
Coo hajxy ndägájtsämät nebiä
Jesucristo yhitiän, mänit mábøcy
hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp.

⁵¹Huuc mädown hajxy nébiøchä
Dios jaduñ xñajtsapxøoyyä. Coo
Jesucristo quiädaactägatsa'añ,
cahnä hajxy hánajty nägøxiä
nho'c ndägóoyyäm. Näje'e hajxy
hánajty njújqüiämnä. Pero
nägøxiä hajxy ndägatsáanäm,
møødä jucypia mäødä ho'ogypia.

⁵²Nägooyyä Diosmoonsä ja'a
corneta hánajty høxhaam jiaac
yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä,
mänitä ho'oguiäya'ayhajxy
jiujypiøjtägatsa'añ. Cab hajxy
hánajty mänaa yho'tägatsaanä.
Mänitiä hajxy nägøxiä
ndägatsáanäm, møød hajxy hánajty
yaabä jucypia, møød hajxy hánajty
tøø yho'oguiäbä. ⁵³Hädaa naaxni'x
hajxy nmøødhájtämbä, nä'ägädä

ho'og nä'ägädä tägoyyáanäm hajxy jaduhñ. Tsipcøxp hädaa nni'x hädaa ngopc-hajxy tiägatsáanäm, mänit hajxy jim nnøcxáanäm Dioswiinduum. Y cab hajxy hánajty nho'tägatsáanänä ni mänaa.

⁵⁴Y coo hajxy jaduhñ njadáanäm, mänitä Diosmädia'agy tiøjiada'añ coo jaduhñ miäna'añ: “Cabä jáya'ayhajxy hánajty mänaa yho'og tiägoyyaanä.” Coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm møjcu'uhaam. ⁵⁵Y coo hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä coo hajxy hánajty nho'ogáanäm. ⁵⁶Hoorä, coo Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a cudiúunäm, paady hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. ⁵⁷Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm “Dioscujú'uyäp”, je'leguixpä coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsøñhåjtämbä. Coo hajxy xñähho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm møjcu'uhaam.

⁵⁸Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsøg hajxy hoy túunäm hamuumdu'joot ja'a Dioscøxpä. Cabä miädia'agy hajxy mänaa nnajtshixøøyyämät, howyiaambatiä jáya'ay hajxy cu xjia nämáayyäm. Nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xpiuhbedáanäm.

16 Mguexaambiä xädø'øn hajxy jim Judeanaaxooty maa hermanodøjc-hajxiän. Jaduhñ hajxy myajmújpät nébiøchä hermanodøjc-hajxy nhanehmy jim Galacianaaxooty. ²Näxøøbaadiaä xädø'øn hajxy mbuhgónät mäduhñtiä hajxy hánajty tøø

mguduñ. Hawiing hajxy jaduhñ myaghídät. Mänitøch hajxy xmió'owät cooçh jim nmédsät maa mijtsän neby hajxy jaduhñ mänit møc hadø'øchä nga'a wädijtá'agät. ³Mänitä hermano hajxy mwiimbíwät pønjátyhøchä xädø'øn hánajty nyajmäguexaamby jim Jerusalén maa hermanodøjc-hajxiän. Nocymiøød hajxy ñøcxät nebiä hermanohajxy jim ñajuø'owät cooçh hánajty tøø nguexy. ⁴Pø hahixøøby hánajty cooçh jim nnøcxät, mänitøch hajxy xpianøcxät.

⁵Cooçh hánajty jim nnøcxa'añ Corintos, tu'unaxáambøch jim Macedonia. ⁶⁻⁷Coo Dios jaduhñ miäná'anät, jégäbøch jim maa mijtsän. Wéhndøch jim nga'a tsoj wiimbídät høxtä coo tøøchpoj hánajty tøø ñaxy. Jadúhñhøch mijts jejcy nguhíxät. Jadúhñhøch hajxy xpiuhbedät majátyhøch hánajty njaac wädita'añ. ⁸Pero cábøch yaa ndsoj tu'ubøga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostéxsøø hánajty tøø yhabaady, mänitøch ndu'ubøga'añ. ⁹Hix, jaanç tehñ miäbøgaambä jáya'ayhajxy yaa, hóyhøch nmädsiphajxy jia nämayyä.

¹⁰Coo Timoteo jim miédsät maa mijtsän, hoy yajxón hajxy myajmédsät. Hix, jaduhñä Diostuung tiuumbä nébiøch nduñän. ¹¹Cab hajxy jaduhñ mbéxät. Mbuhbédäp hajxy jaduhñ nebiaduhñ jootcujc jiaac mínät yaa maaçh høøchän. Nja wi'i jiøbhiixyp højts yaa møødä hermanodøjc-hajxy.

¹²Y ja'a hermano Apolos, nja mänuu'xtäac-høch je'e coo hermanodøjc cu miøødnøcxy maa

mijtsän, pero cab jäda'a tiehm
ñöcxa'añ. Cooc ñäbaad'owáañäxä,
mänítnäc hänäjty ñöcxa'añ.

¹³Mniyajcopc'owóøjäp hajxy.

Hoyyä Diosmädia'agy hajxy
myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøn
mdsähg'owät. Mmee'xtúgäp hajxy.

¹⁴Mniçhoc mnimiee'xóøjäp hajxy
hamuumdu'joot.

¹⁵Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy
coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy
hajxy jayøjp miäbøjtsohñ jim
Acayanaaxooty, mөөdä yhuung
mөөdä tio'oxy. Jimä hermanodøjc
hajxy piuhbety. ¹⁶Jadúhñhøçhä
njoot chocy coo hajxy mbahix
mbadúnät nebiä Estéfanashajxy
tiuñän. ¹⁷Xoondáacpøch jaduhñ
coo Estéfanashajxy tøø miech
mөөdä Fortunato mөөdä Acaico.
Nnäjootmayhájpíoch mijts coo hajxy
mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy
tøø miech, paady cáböch
njootmayhajnä. ¹⁸Tøøçhä njoot
hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhñhøçhä

mjoothajxy nyajmøcpøgáañäbä.
Mnajuø'owäp hajxy jaduhñ coo
Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹Mijtsä hermanodøjc-hajxy
xyajpoo'xp ja'a hajxy jim
tsänaabiä Asianaaxooty.
Xyajpoo'xp mijtsä Aquilahajxypä
ja'a Diosøxpä, mөөdä Priscila,
mөөdä hermanodøjc-hajxy
jim hamugøøbiä

Dioswiingudsähgøøbiä maa
tiøjc-hajxiän. ²⁰Xyajpoo'xp mijtsä
hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy
yajxon hajxy mniyajpoo'xóøjät.

²¹Nhamdsoo cø'øháamhøch
hädaa nocy njahmiay, høøçh Pablo.

²²Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a
hajxy nWiindsøn'hájtämbä, ween
haxøøgtuum ñöcxy. Wiindsøn, min
hadø'øçhä.

²³Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy
ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy
nWiindsøn'hájtämbä. ²⁴Ndsójpiøch
mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä.
Amén.